

СТАНОВИЩЕ

По процедура за придобиване на образователна и научна степен
„Доктор” Професионално направление: 8.2.

Изобразително изкуство
Докторска програма „Дизайн“
Департамент „Дизайн“, НБУ

**тема : „РИСУВАНЕТО КАТО СРЕДСТВО ЗА ВИЗУАЛИЗАЦИЯ И
РАЗВИТИЕ НА АРХИТЕКТУРНА ИДЕЯ”**

На докторанта РУМЯНА СЕКУЛОВА КРУМОВА

от доц.д-р. САША СИМЕОНОВА ЛОЗАНОВА
Лесотехнически Университет, София

Още във въвеждащата част Румяна Секулова Крумова определя целта /1/, предмета /2/, задачата /3/, времето /4/, обекта /5/ и методиката на изследването /6/.

/1/: Анализ на синтетичния характер на рисунката в архитектурното проектиране, в която едновременното въздействие на няколко вида творчество е решаващо.

/2/: Предмет на изследването е симбиозата между рисуване и архитектурно проектиране.

/3/: Да се концентрира проучването върху особеностите на архитектурната графика направена, чрез скициране или рисуване от натура, до развитието ѝ в изображения на архитектурна идея в проектанския процес.

/4/: Изследвани са рисунки на класици от Ренесанса и Барока , както и такива на съвременни български и чужди архитекти от ХХ и ХХІ век.

/5/: Ръчно създадените архитектурни рисунки, като средство за визуализация и комуникация на архитекта в проектанския процес.

/6/: Прилага се системен подход от проучвателни, аналитични, логически, сравнителни и дедуктивни методи. Чрез анализ и синтез на основата на сравнения между рисунки на архитекти и художници се разкриват различията на архитектурните рисунки, спрямо рисунките в художествената практика.

Авторката определя значението, което влага в основните използани в текста понятия / ключови думи /, което е важно условие за неговото еднозначно възприемане, разбиране, оценка.

Първите пет глави на дисертацията са озаглавени :

- * Рисуването, Рисунката
- * Гледане и виждане, чрез рисуване
- * Значението на практиката

- * Архитектурната графика- богатство и сложност
- * Проектиране, чрез рисуване

и представляват разгърнат теоретичен анализ на архитектурното рисуване, като специфична област на рисуването и като творческа дейност. Не е пренебрегната нито една негова характеристика- задачи, цели и функции, място и роля в процеса на архитектурното проектиране, в процеса на обучение на студентите архитекти, в комуникацията между архитектите, поръчителите и клиентите на създаваните обекти.

Основните изводи, които се формулират в края на теоретичната част са:

- Чрез елементите на рисунката се анализират и синтезират закономерностите, структурите и отношенията в заобикалящия ни свят.
- Архитектурната графика в проектирането представлява цялостен визуален език, изразна система със знакови съответствия на няколко нива, която позволява пълноценна и нееднозначна комуникация.
- Рисунката е графична визуализация на решения на проектански проблеми.

Последната глава - /6/ е посветена на историческия анализ на архитектурното рисуване: характер, материали и техники, индивидуални авторски приноси. Открояват се различията в архитектурното рисуване и индивидуалното творчество на основата на общата стилово - пластическа еволюция на изобразителното изкуство.

Теоретичният и историческият анализ се допълват от проявите на рисунката при съвременните български и чужди архитекти с изявен принос. Текстът е подкрепен от обширен илюстративен материал на архитектурни рисунки от миналото и днес, които са своеобразен „ текст в текст”, както и от анкета, проведена от докторантката със съвременни архитекти и от диаграма, показваща начините на архитектурно проектиране.

Най- важните изводи, формулирани на тази основа са:

- Днес не съществува общовалиден модел на развитие на творческото мислене при архитектите. То се визуализира най- пряко и с възможност за развитие , чрез рисуването.
- В архитектурното проектиране идейните скици са генезиса на бъдещата архитектура. Те визуализират хрумванията на създателя им и показват пълноценността и вариантността на проектанския процес.

- Не може да се създават качествени архитектурни проекти и дизайн продукти, без да съществуват професионални знания и умения, включени в процеса на обучение, чрез рисуването.

Накратко, основните приноси на Румяна Секулова Крумова са:

- Трудът е първото самостоятелно и оригинално изследване на един важен проблем на творческата теория и практика, не проучван досега у нас и в чужбина в тези аспекти.
- Авторският подход е интердисциплинарен. Той се съотнася непосредствено към няколко дисциплини:
- **Обща история на изкуството**
- **Теория на архитектурното творчество**
- **Психология на архитектурното творчество**
- **История на архитектурното творчество**
- **Методика на обучение на студенти - архитекти**

Авторката Румяна Секулова Крумова използва умело информация от посочените дисциплини, богатия си професионален опит и наблюдения, като художник и преподавател в Европейския Политехнически Университет. За това ѝ помага многогодишната творческа дейност във взаимодействието на монументалното изкуство с архитектурата. Ерудицията и личният опит придават на текста ѝ яснота, системен облик и авторско звучене.

Изследването притежава качествата на дисертационен труд насочен към специализирана аудитория: Архитекти, Художници, Дизайнери, Изкуствоведи, Преподаватели във ВУЗ и студенти. С достъпният си език то ще е полезно и за читателите интересувани се от застъпената обширна проблематика. Затова - Пожелавам издаването на труда във вид на книга и популяризирането на най-важните идеи на авторката не само на български език.

Препоръчвам на членовете на уважаемата научна колегия към НБУ на Румяна Секулова Крумова да се присъди образователната и научна степен - Доктор по изкуствознание / дизайн / в професионално направление 8.2.

**София
Юни 2013 г.**

Доц.д-р: Саша Лозанова